

## Предлог

На основу члана 13. Одлуке о јавним признањима општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 9/2014 и 9/2019) и члана 40. тачка 6б. Статута Скупштине општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст) Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној \_\_\_\_\_ 2021. године, донела је

### **О Д Л У К У**

#### **о додели јавних признања општине Кањижа за 2021. годину**

##### **Члан 1.**

Овом одлуком утврђују се добитници јавних признања општине Кањижа за 2021. годину.

##### **Члан 2.**

**ПЛАКЕТА „ПРО УРБЕ“** додељује се:

- селу Велебит поводом 100 година постојања
- Добровољном ватрогасном друштву Мартонош за 130 година постојања

##### **Члан 3.**

**ПОВЕЉА ЗАХВАЛНОСТИ** додељује се:

- др Гези Заплетану пароху
- Ержебет Нађ Каваи из Трешњевца
- Дому здравља Кањижа

##### **Члан 4.**

**ПЛАКЕТА „ЈУВЕНТУС-ПРО УРБЕ“** са новчаном наградом додељује се:

- Арпаду Плетикосићу из Орома

##### **Члан 5.**

Јавна признања уручују се добитницима на свечаности поводом Дана општине Кањижа.

##### **Члан 6.**

Ову одлуку објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија  
Аутономна покрајина Војводина  
Општина Кањижа  
Скупштина општине Кањижа  
Број:  
Дана:  
Кањижа

Председник Скупштине општине  
Роберт Лацко

### **Образложење**

**Предлагач:** Комисија за доделу јавних признања

**Правни основ:** Статут општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст), Одлука о јавним признањима општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 9/2014 и 9/2019)

**Разлози:** Одредбама Статута општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст) утврђено је да општина установљава награде и друга јавна признања организацијама и грађанима за значајна остварења у производњи, науци, уметности и другим друштвеним областима, да се за нарочито залагање и изузетне успехе у областима привреде, образовања, здравства, социјалне заштите, културе, физичке културе, и у другим областима друштвеног живота од интереса за развој општине, појединцима, групама грађана, предузећима и другим организацијама додељује се награда „ПРО УРБЕ“, односно да награду додељује Скупштина општине.

Одлуком о јавним признањима општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 9/2014 и 9/2019) утврђени су врста и изглед јавних признања, услови и поступак њиховог додељивања, као и права која носиоцима ових признања припадају.

Комисија за јавна признања одржала је седницу 5. августа 2021. године и предложила да се – ПЛАКЕТА „ПРО УРБЕ“ додели

### **1. насељеном месту Велебит поводом 100 година постојања**

Свакој заједници је важно да се сећа својих корена, свог порекла и културног наслеђа. Високу свест о томе, о важности очувања традиције, идентитета Срба из Лике, као и богаћења мултикултуралне слике општине, имају и мештани села Велебит. Један век села Велебит за историју није пуно, али је заиста пуно за оно што су добровољци и њихови потомци прошли у својим животима. Добровољци у Првом светском рату су људи којима наша заједница дугује вечну захвалност и можемо рећи да без њих не бисмо били где јесмо! Одговорност, понос, припадност и јединство је нешто што ће нас увек подсећати ко смо, одакле потичемо и где припадамо.

Село Велебит су основали лички добровољци у Првом светском рату, који су за своје ратне заслуге од краља Петра Карађорђевића добили земљу. Досељавање из Лике у Војводину почело је 1921. године. Двдесетак добровољаца је возом донело дрвену грађу за изградњу брвнара, док су остали куће правили од земље. До прве половине двадесетих година прошлог века завршена је градња велебитских кућа, а близу тридесет добровољаца је остало са својим породицама да живи на салашима. Велебит је полако добијао изглед насељеног места. Насеље се налази на ободу телечке висоравни, која подсећа Личане на њихов родни крај, на планину Велебит. Како би очували успомену на своју дичну планину, новоосновано село названо је Велебит, а предлог за назив села дао је један од оснивача Илија Колунџић.

Највећи број оснивача села Велебит је пореклом из медачке општине, а најбројније породице су: Граовци, Маодуши, Мандарићи, Узелци, Радаковићи, Његомири, Ђурчићи и Корице. Сви оснивачи села учествовали су у пробоју Солунског фронта. Од њих 150 који су село основали, већина је на Солунски фронт дошла је добровољно из Америке, а нешто мање из Русије. Поред 150 добровољачких породица које су основале село, насеље је у току свог развоја добило још 20 породица. Чувени Личанин Никола Тесла рођен је 10. јула пре 165 година у селу Смиљану у Лици, а како нас оставштина Тесле све спаја, његов дан рођења је постао и званично Дан села Велебит.

### **2. Добровољном ватрогасном друштву Мартонош за 130. година постојања**

У мартоношкој Великој гостионици се 29. новембра 1891. формирало Добровољно ватрогасно друштво Мартонош које је бројало 41 члана. За првог председника је одабран Бела Хош, а за бележника Јакоб Кон. Након формирања друштва почела је обука чланова и набавка опреме. Од тог дана друштво функционише без прекида. Прво седиште друштва је било у згради иза данашње Амбуланте Дома здравља и имало је магацин и шталу. На почетку су опрему чиниле кофе и ручни алат, али касније је друштво набавило ватрогасна црева и шмркове. Почетком 20. века су из Будимпеште стигла и Köhler кола. Ова кола са пумпом су важила за веома модерна, коњи су их вукли на место пожара, а више људи је ручно покретало пумпу која је млаз воде кроз шмрк усмеравала на даљину до 10 метара. Светски ратови су спречили развој друштва, али оно није престало са радом ни у ратним условима. У лето 1936. је пожар харао на стрњиштима близу граница села, али је захваљујући ватрогасцима угашен и спасено је више од половине усева. Од тог догађаја се усталио обичај да у време жетве један ватрогасац осматра околна поља са црквеног торња и у случају када уочи ватру или дим, одмах обавештава остале чланове друштва. Ватрогасци су овај начин дежурства вршили до појаве мобилних телефона. Нова зграда Ватрогасног дома је изграђена 1952. захваљујући Шандору Чонки и Иштвану Рекецкију. Зграда на спрат је одговарала тадашњим потребама, са две гараже, магацином и собом за дежурног, а отворена је 2. маја 1953. године. Од средине 70-их година друштво регрутује нове чланове, те се број чланова Добровољног ватрогасног друштва Мартонош повећао на 100. 1976. године је камион Там 5000 преуређен у ватрогасно возило, те је могао да пренесе много више материјала потребног за гашење пожара од свог претходника. 1981. године је друштво прославило 90. година постојања и том приликом је одржано такмичење ватрогасаца. У наредним годинама развој друштва је био значајан. У Ватрогасни дом је уведен фиксни телефон, набавља се опрема,

на кров Ватрогасног дома поставља се сирена са више тонова. Нагласак се ставља на припреме за такмичења, те је 1983. године женска екипа постала шампион Србије. Антал Чонка, Шандор Берењи, Ласло Ласло ст. су несебичним радом дали велики допринос горе поменутих резултатима. С обзиром да се насељено место Мартонош налази на обали Тисе, друштво је ангажовано и код одбране од поплава, али срећом, за сада само на нивоу вежбе јер још није било потребе за практичну примену у насељу. 14 ватрогасаца друштва је учествовало у одбрани против поплава у Србији 2014. године. Стогодишњицу постојања друштво је 1991. године славило са више од сто чланова. ДВД Мартонош ове 2021. године слави 130. година постојања.

#### – ПОВЕЉА ЗАХВАЛНОСТИ додели:

##### 1. др Гези Заплетану из Кањиже

Геза Заплетан је рођен 1957. године у Ади. Основношколско образовање завршио је у основној школи у Ади, а потом наставио школовање у Бискупијској класичној гимназији и семеништу „Паулиnum“, те на студијама теологије на Универзитету у Загребу.

За свештеника је заређен 1983. године у Саборној цркви Свете Терезе у Суботици. Докторирао је на католичком универзитету Пазмањ Петер у Будимпешти 1995. године, смер црквено право. 1983. и 1984. био је дисциплински старешина (префект) гимназије цркве Паулиnum у Суботици. 1984. године је постао парох парохије Светог Павла у Кањижи. 1992. године поверен му је на управљање кањишки декански округ. 2006. године му је папа Бенедикт XVI доделио титулу папског капелана. 2008. године је постао парох парохије Светих анђела чувара у Кањижи коју дужност је обављао до 2013. године. Од 1994. године је био наставник црквеног права на Институту за теологију и катехезу Суботичке епархије. Од 2021. године је задужен за парохију Суботица-Кертварош.

За време обављања дужности у кањишкој парохији Светог Павла реализовао је унутрашње и спољно реновирање Мале цркве, изградњу новог олтара, односно оргуља које су комплетно реновиране и проширене. Реновирана је и зграда парохије споља и изнутра.

По ступању на дужност пароха кањишке парохије Светих анђела чувара, започео је реновирање и ограђивање градске калварије. Потпуно су реновирана распећа, а простор је уређен. За његово име се везује обнова громобранског система у цркви Светих анђела чувара, као и систем озвучења у цркви. У циљу очувања објекта Велике цркве иницирао је почетак радова на изолацији зидова цркве који је окончан спољним и унутрашњим малтерисањем. У периоду 2018 - 2019. године реновирао је црквене оргуље проширио је тонску скалу оргуља. Велике напоре је уложио и у очувању стања зграде парохије изграђене 1879. године. Своје дужности обављао је одговорно и бавио се духовном потпором верника. Вернике је учио хуманости, непристрасности, љубави према другима и стрпљењу. Његов рад и служба служе као пример свима у заједници.

##### 2. Ержебет Нађ Каваи из Трешњевца

Ержебет Нађ Каваи је рођена 1950. године у Остојићеву. Основну школу је похађала у Ади и у Трешњевцу. 1970. године је у Новом Саду добила диплому предшколског педагога. Исте године почела је да ради у Сенти, а каријеру васпитача наставила је у Трешњевцу, где је радила од 1999. године до пензије. Од 2008. године је педагошки руководилац у кањишкој ПУ Полетарац. Ержебет је један од оснивача Војвођанског методичког центра и руководилац групе која се бавила методиком заштите животне средине, те је у том својству одржала више интерактивних активности.

Током свог радног века је упознала са тајнама живота у вртићу шеснаест васпитачица, наступи које је организовала освојили су многе награде, а 1998. је своје колеге упознала са драмском педагогијом и одржала више обука. 1984. је била чланица организационог одбора телевизијског квиза Tudás-Natalom. 1992. године је више месеци била активисткиња цивилног отпора Зитзер Клуб, а у два мандата је била члан Савета месне заједнице Трешњевац. Од почетка је чланица организационог одбора такмичења за очување традиције Богата грана. Дугогодишња је активисткиња Црвеног крста и организатор Сунчане јесени.

Са великом преданошћу и одговорношћу се бавила децом. Њена посвећеност и одговорност су примерни. Свој посао је радила савесно, а својом доследношћу и спремношћу показала је

колегама узор који треба следити. Основне одлике њеног рада су професионалност, љубав према деци, љубав према позиву и осећај одговорности за заједницу. Са колегама је остварила однос који се базирао на узајамном разумевању, радо је делила знање са њима. Иза њених примедби и савета крило се велико професионално знање, педагошко искуство и људска мудрост, а тај печат аутентичности су носиле и манифестације које је организовала. Њену каријеру одликовали су боја, разноликост, динамичност, тачност и тежња за савршенством. Захваљујући њој, драмска педагогија су уведена у рад предшколске установе и допринела је развоју дечијег самоизражавања, вештине размишљања и вештине сарадње. Редован је учесник и организатор догађаја у предшколској установи и насељу Трешњевац, а укључивала се и у све програме помоћи и волонтирања који су служили интересима заједнице.

### **3. Дому здравља Кањижа**

Дом здравља Кањижа се више од 70 година бави пружањем основних здравствених услуга на територији општине Кањижа. Данас, поред опште лекарске службе (одабрани лекар, медицина рада, патронажна служба) има и стручне службе, хитну помоћ, стоматологију, педијатрију и гинекологију, лабораторију, службу за рентген и ултразвук, као и амбуланту за дисајне инфекције и пацијенте са повишеном температуром.

Установа почев од 1950. године пружа основне здравствене услуге становништву општине Кањижа у 13 насељених места. У 10 насељених места раде амбуланте, а хитна служба формирана 2012. године обезбеђује здравствене услуге у свим насељима, на 2 гранична прелаза и једној деоници аутопута. С обзиром да у општини Кањижа не постоји болница, установа је увек настојала да подигне ниво својих услуга ангажовањем стручних лекара, као и унапређењем дијагностике (лабораторија, РТГ, ултразвучни прегледи). У последњих 6 година се проширила палета здравствених услуга Дома здравља Кањижа, јер су све сеоске амбуланте добиле ЕКГ уређаје, док су у већим насељима попут Хоргоша отворени гинекологија и саветовалиште за децу са ултразвучним уређајем. Кањишка лабораторија поседује опрему која не постоји у другим домовима здравља попут биохемијског анализатора, брзог мерача седиментације, електролизера (На, К, Цл), који дају важне параметре за потребе лечења кардио-васкуларних обољења. У континуитету се обнавља возни парк и средства која користи служба хитне помоћи, али и средства и порема потребна за пружање осталих стручних услуга (нпр. контрола слуха, звучно изолована соба, мерач капацитета плућа, итд.). Стални циљ установе је да у локалу обезбеди пацијентима стручне услуге (лабораторијске анализе, стручне консултације са лекаром) у месту. Установа је 2016. године добила дозволу министарства да прошири списак услуга за насеље дате величине.

Дом здравља Кањижа је у протеклих годину и по дана функционисао и пружао услуге у условима ванредног стања изазваног епидемијом вируса Covid 19 и постигао изузетне резултате у дијагностици, нези, као и у имунизацији. Запослени у установи су за време пандемије пожртвовано радили и пружали све остале основне здравствене услуге становништву. У марту 2020. године је извршена комплетна реорганизација рада установе због пандемије, са постојећим запосленима.

– ПЛАКЕТА „ЈУВЕНТУС-ПРО УРБЕ“ уз новчану награду додели:

#### **1. Арпаду Плетикосићу из Орома**

Арпад Плетикосић је рођен 1996. године. Тренутно похађа докторске студије на Техничком факултетм Универзитета у Новом Саду, смер мехатроника. Тема његовог истраживања је веза виртуелне стварности са индустријом и индустријска употреба дрона. Постигао је изванредне резултате у овој области, чиме је допринео угледу Кањиже, а о његовом истраживању и успеху извештавали су и војвођански медији. Основну школу завршио је у Орому, а затим су га студије одвеле у градове, али никада није заборавио одакле је кренуо. Дипломирао је 2019. године, а период студирања је био пресудан за његово истраживање и каријеру. Током студија га је освојила област роботике, која га је привлачила током читавог живота. 2018. године, био је члан тима за роботiku који је победио на националном такмичењу из роботике, чувеном ЕУРОБОТ 2018, што је представљало улазнику за Европско првенство у Француској. 2019. године са тимом

нових чланова освојили су треће место на државном такмичењу и стекли право да се такмиче у Француској.

Током основних студија се упознавао са науком и истраживачким радом. 2018 и 2019. године је био првак секције, а затим и пленарни говорник на конференцији Мађарског научног студентског круга у Војводини (17. и 18. ВМТДК). 2019. године, као говорник на Националној научној студентској конференцији (34. ОТДК), имао је прилику да се такмичи са младим истраживачима сличних година и интереса, што је у великој мери утицало на његову даљу каријеру. Одбранио је мастер рад у истраживању виртуелне стварности и моделирао машину која је у употреби, а затим је визуализовао и контролисао у виртуелном простору, што му је послужило као почетна тема истраживања за докторске студије. Поред докторских студија, ради као асистент у настави на Високој техничкој школи у Суботици, власник је компаније Dronteh, оснивач удружења Probotech и покретач омладинске групе Vadon. Његов циљ је да буде један од чланова истраживача у Војводини.

**Ознака извршиоца и рок за извршење:** Скупштина општине Кањижа – 10. седница

**Извор средстава потребних за реализацију:** Средства су предвиђена Одлуком о буџету општине Кањижа за 2021. годину.

## ЗАПИСНИК

сачињен на 1. седници Комисије за доделу признања, одржаној 05. октобра 2020. године, са почетком у 10,00 часова.

Присутни су: Роберт Фејстамер, председник Комисије и чланови Марта Тертели-Телек и Милош Кравић

Седници нису присуствовали: Небојша Ракић и Естер Калмар

Записник води: Ливија Вранић Варади

Председник отвара седницу, констатује да су испуњени услови за доношење одлука и предлаже усвајање предложеног дневног реда.

Комисија једногласно усваја следећи:

### ДНЕВНИ РЕД

1. Разматрање предлога за доделу јавних признања општине Кањижа у 2021. години  
Ал/1 Разматрање предлога за доделу јавних признања општине Кањижа у 2020. години

Председник комисије је упознао чланове са пристиглим предлозима за јавна признања. После краће дискусије Комисија је утврдила предлог.

Комисија је утврдила предлог

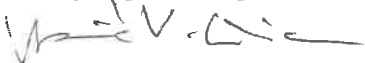
### ОДЛУКЕ

- да се звање ПОЧАСНИ ГРАЂАНИН ОПШТИНЕ КАЊИЖА додели Јаношу мсрг др Пензеш бискуп у пензији
- да се Плакета „ПРО УРБЕ“ додели селу Велебит поводом 100 година постојања и Добровољном ватрогасном друштву Мартонош за 130 година постојања
- да се ПОВЕЉА ЗАХВАЛНОСТИ додели др Гези Заплетану пароху, Ержебет Нађ Каваи из Трешњевца и Дому здравља Кањижа
- да се Плакета „ЈУВЕНТУС-ПРО УРБЕ“ са новчаном наградом додели Арпаду Плетикосићу из Орома.

Ова Одлука доставља се на даљи поступак председнику Скупштине општине Кањижа.

Седница је завршена у 11.00 часова.

Записничар  
Ливија Вранић Варади



Председник Комисије  
Роберт Фејстамер с.р.